

מסורת הש"ס

(ח) פסחים לא, ב) שם לקמן
קי. ב"ב קכה, ג) ב"ק ח:
ע"ש,

מוסף רש"י

ראובן שבוך שדה
 לשמרון באחריות. חזק
 יעלה בעל חוב דמיון
 משמון בשביל חוב
 שיעבד לו ראובן, ששם
 לו ראובן לו משמון
 לשמון, ולא היו לו נכסים
 עוד על דבר אחריות או
 שיעבד נכסיו לו עינים
 (דקדק, ע"א). וקצת עליו
 במורה. שלא היו משת
 לשמון שפסק על שדה זו
 וכתב לראובן שער עינים
 שיעבד נכסיו לו עינים
 (שם). ומת ראובן.
 והכיר, ולא צעל חובו
 וטורפה משמון ועיני לא
 יתן משמון לשמון לראובן
 ואלו ליחסי, והפיסה
 שמון לצעל חוב לראובן
 (שם). והשט (שם). ד"ה
 הוא דאמר ליה בני
 ראובן, חזק לראובן
 קצת עליו אחריות מכרה
 זו אפילו הכי יענינו בני
 לראובן לא על שמון
 טורפה אבן מטלטלי
 שבח אבון גבן. לא היה
 עליו אחריות לא משת חוב
 היה כך ליחן בעל חוב
 ולא לשבן בשביל אחריות
 שיעבדו, דמלטלי דמיון
 לשמון שפסקו לצעל חוב,
 דקרקע על יחסי או חוב
 למחירן בעל חוב גובה
 אחת בחובת אביו, משום
 דמחירן חל שיעבדו
 ראובן, אבל על משת בעל
 חוב ענין לא חיל שיעבדו
 מחירן ענין ויכשן בעל
 חוב לאו, והנכלי
 השמות דמיון יחסי או
 חוב על חובת אביו

כשתצבורו היחומים יפרע לכן קרקע
 צדמי המעוט והדר גבי מנייהו כשציל
 לא ירשנו קרקע זה מאביו אלא לקטוהו
 חוב אביכם צלה לכם והרי היא לכם
 צביו: צ"ח. א"ל אביהם: חוזר גובה
 להם ממנו צירושלה: כ"ן צדוים. וצו
 גובין מלוי אלא א"כ לקח משמעון א'
 דמאי א"ל הניח לך שמעון מקום לגב'
 זו בשעבודך דלוי נפרעין מנכסים
 חורין: ראה מזה גובה ראה מזה גובה
 משמעון ציונים בשעבוד צעל חוב
 ראובן אלא שמעון הלך ראה לגבות
 ליה אהל לקחת כל השדות ונכנסת
 וכל זמן שאתמלא משל ראובן אכלך כלל
 לי מקום לגבות ראה מלוי גובה כגון
 ראובן אלא ויצורית גובה ציונים מלוי
 שריי מוטל עליה. ואע"ג דלוי לקחה
 אכלו ויצורית לא היה יכול צעל חוב
 גיטין מח: אין נפרעין מנכסים משועבדים
 ויצורית התם הוא דלראובן צעל חובו
 העולם שזמן שיש אכלך צעל חובו
 אכל כגון שמעון לאו צעל חובו הוא וא

תוספות רי"ד

אמר רמב"ח ראובן שמכר שדה לשמעון ונחשדו באחירות וחזו שמעון ומכרה לראובן באחירות וקטרי' וקטרי' מניה יצא הוא דאדיל שפמ' ומוצ' לראובן ואתא בי"ח דראובן שהיה שטור קודם למכירה ראשונה שמכר ראובן לשמעון וראובן לא ומצא ביד שמעון ה"ג דהוה טריף ליה אמר רמב"ח יצא דאדיל מכרה ומוצ' ומוצ' ליה אשילו שטור שמעון

מי שהיה נשוי פרק עשירי כתובות

צב.

עין משפט
נר מצוה

יד א ב מיי פֿײַט מהל' י סמג
 ממהרה הל' י סמג
 נלאוין קט טושי"ע ח"מ ס'י
 רב טושי"ע 3:
 מו ג ד מיי פֿײַט מהל' י
 מזה וזה הל' י סמג
 עשין זד טור ח"מ סימן
 קל:
 מז ה מיי שס הל' ט סמג
 שס טושי"ע ח"מ ס'י
 קט ספי"א:
 יו ז מיי פֿײַט מהל' מזה
 וזה הל' ג סמג עשין
 זד טושי"ע ס'י קיט
 ספי"א:

[illegible]

זקפו במלוה לא מלי אמרי בני ראובן לשמעון מידי דחשבינן הק מעות
כאלו הן מונחין בידו במשכון תחת השדה אם יטרפוה ממנו וא"כ אחי
שפיר נקט בלחירות דשלל בלחירות אין חילוק בין זקפו ללא זקפו
ופא"י אם ת"ל זקפו לאו דיוקא ולא נקט זקפו אלא משום לומר
שנתקיים המכר דכל זמן דעילי ונפיק
אחוי"ו הן המכר קיים וכשזקפו עליו
במלוה חו"ל עילי ונפיק אחוי"ו ולא
הוה צריך למימר אלא ונתקיים המכר
ותו לא אפ"ה אומר רבי דליצטריך
למניקט בלחירות דאי שלל בלחירות
לא הוה שמעינן מינה אלא מאי
דשמעינן ממתני' דמה שאין הלוקח
רשאי לתת המעות לב"ח אמרני' היא
בפ' הכותש (לעיל פד.) ר"ע חומר אין
מרחמינן בדין אלא יתמו לירושם
שכולן צריכין שבושה ואין היורשים
צריכין שבושה אבל השתא קמ"ל
אפ"פ שהוא מוחזק בהן וס"ד יעכבס
לעצמו תחת לחירות שאצ"הן חייב
אפ"י הכי לא יעכבס דמטלטלי דיתמי
יניהו ועוד נראה לרבי דזקפו במלוה
דיוקא דלא לאו הכי מאי קאמר דינא
הוא דלחרי ליה בני ראובן לשמעון
מטלטלי שצק אצ"הן גבך עד כאן לא
קאמר ר"ע יתמו לירושם אלא משום
דכולן צריכין שבושה ואין היורשים
צריכין שבושה הא אי אחרים גמי לא
הוו צריכין שבושה שמעמ דמדה
שיתמו לאחרים והכל האי לוקח מאי
שבושה צריך הא ליכא למימר הכל
שמא התפסין צררי דכל זמן שמעות
המקח בידו עדדין למה יתפסו אחרים
תתפסיהם הלכך נקט זקפו במלוה
דהואיל זקפו במלוה איכא למיחש
טפי שמא התפסיו צררי יעכבס אם
יטרפוה ממנו דהך מלוה ישאל ממנו
כל שטם שיעלם שיכחשו טוליו שטר
אבל

מלוה אצל לא זקפו ליכא למיחש לשמא התפיסו צררי וליכא שבעה והואיל וכן לא מנא יתמי למימר ליה ולא מדי. מ"ר. ותימה הואיל ולא זקפו ליכא למיחש לצררי א"כ למאן דמפרש טעמא בערין פרק שום היחומים (דף כג.) דלין זוקקין לנכסי יחומים קטנים אל"כ רבית אוכלת בהן משום צררי משכחת לה דזוקקין כמו ראוון שמכר שדה לשמעון באחריות ולא זקפו עליו בצמלוה ומת ושלם שמעון המעות ליתומים ואח"כ נמנאלת שאינה שלו היה עכשיו חוזר על היחומים וזוקקין הואיל ולא חיישינן לצררי ואמר לי רבי נהי דביתומים גדולים לא הוה חיישינן לצררי כה"ג ביתומים קטנים חיישינן טפי: **ופייסיה** בזווי. אומר רבי דרבנא הוא לא מציעא היכא דלא פייסיה דלינו יכול לעבד המעות אללא אפי' פייסיה דקד"ח הרי פרע חוב שלהם וסלקא בעל חוב זה מעליהן קא משמע לן דפס"ה אמרי ליה אין מטלטלין ט': **א** פיקח אדרך מבני אהו ינהיגיהו וכו'. מכאן יש לחזיק דלע"ה דאמר' לעיל צפרק הכותב (דף פו.) דלינו דבעל חוב גובה היכא דלית לי חזי' מ"מ אם הפסיד הלוה בך כל יתן לו חזי כגון הכא דמאי מגבי להו קרקע ואסור עשה שלא כדין: **ר**אוון שמכר ב"ה שדותיו אשמעון. פ' בקועטרס בשטר אחד דבשני שטרות לא אמרי' רבא מזה גובה רבא מזה גובה משום דלינו יכול לגבות מליי אל"כ לקח משמעון אותה שקנה באחרונה מראובן דאי לקח אחת מאותן שלפני האחרונה לא גבי בעל חוב מליי דא"ל הניח לך שמעון מקום לגבות היינו בשקנה את שלי מראובן ומשעה שקנה שמעון נסתלק שיעבודך ונשאר שיעבודך על הנותנות וכן משועבדים במקום שיש צני חורין ואפי' הוה יצבורית משום תקנה לקח מליי לפטר בשני שטרות וצוטר. מ"ר. ליה נראה קפידות הקוטרס דלא משמעון אותה שלפני אחרונה אינו יכול לגבות מליי דא"ל להכי טרחי האחרונה שהיא יצבורית היה מגבה לו וכן אם לקח שמעון עידית ונמיה טעמא דלהכי טרחי וצני ארעא דלא חזיא לך דודאי אם היו ב' היה מגבה לו והיה הרשות בידו דמפרש טעמא דצ"ק (סג) וכן א"ע פ"פ שלקח שמעון בשני שטרות ומיהו יתכן להיות רבא מזה גובה פני האחרונה צענין שהאחרונה עידית והראשונה שלקח לוי צינונית ב' דלא חזיא לך: **ר**צ"ה מזה גובה רצ"ה מזה גובה. ואע"ג חורין ואפי' הוה יצבורית הכא שאני צוטר צני חורין כלל וכולהו צ"מ ב"ה מכא ראוון:

ואתא בעל חוב דראובן. שהיה שטר קודם למכירה ראשונה שמכרה
 ראובן לשמעון ואילו בזה ומכרה ביד שמעון הכי נמי הוה טריף לה:
דינא הוא דאזיל שמעון ומפלי ליה. כשם שאילו מכרה שמעון זה לאיש
 אחר באחריות ובה בעל חוב דראובן וטורפה היה שמעון מפלשו ועל
 ראובן לא יוכל לחזור שהרי שלא
 באחריות לקחה הימנו כך כשמכרה
 לראובן עצמו יפלה לו: **נהי דאחריות**
דעלמא. כל העוברים עליה שלא
 מחמת ראובן קיבל עליה שמעון:
אחריות דנפשיה. ערעור הבא לו
 מחמת עצמו: **כדבעל חוב דעלמא דמי.**
 המעורר עליה שלא מחמת ראובן אלא
 מחמת מי שמכר לו לראובן תחלה
 וכשם שאם לקחה ראובן מלוי ומכרה
 לשמעון שאינו אחיו שלא באחריות
 וחזר שמעון ומכרה לראובן באחריות
 ובה בעל חוב דלוי הורדס לשטר
 מכירה ראשונה וטורפה מראובן כריך
 שמעון לפטותו שהרי באחריות מכרה
 והוא לקחה שלא באחריות אף כשרשה
 ראובן מיעקב ומכרה ובה בעל חוב
 דיעקב יפצנו שמעון ולא אמרי' דראובן
 כרעייה דלבוה הוא ואחריות דראובן
 לא קיבל עליה שמעון: **והפן עליו**
במלוה. שלא נתן לו שמעון דמי השדה
 אלא כתב לו שטר חוב עליהם:
ופייסיה בווזי. במעות דמי השדה
 שהיה חייב לימתי פייס את הנושה
 בשביל ראובן שבאחריות מכרה לו:
מטלטלי שדיק אבון גבך. והיה בעל
 חוב של אביו מסולק ממנו שאין לנו
 קרקע והמעות לא היה לך לימן
 דמטלטלי דיתמי לא משתעבדי לבצל
 חוב ועתה גם אתה שאין לך לחזור
 עלינו על האחריות לפי שאין לנו
 קרקע מאביו: **מגזי להו ארעא.**
 כשתצטוו היתומים יפרע להן קרקע
 בדמי המעות והדר גזי מנייחו בשביל אחריות אביהם ולא מנא למימר
 לא ירשנו קרקע זה מאביו אלא לקחנוהו במעות דאמר להו ע"י שעבוד
 חוב אביהם בזה לכס והרי היא לכס כירושת קרקע שלקח אביהם
 בחייו: **ג"ח.** של אביהם: **חוזר גובה אופה מהם.** כאלו נפלה
 להם ממש כירושה: **כל שדופסי.** כשטר אחד. דבשי שטרות אין
 גובין מלוי אלא א"כ לקח משמעון אותה שלקח מראובן באחרונה
 דמאי א"ל הניח לך שמעון מקום לגבות הימנו כשלקח את זו ואין
 זו בשעבודך דאין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש בני
 חורין: **רבה מזה גובה רבה מזה גובה.** וכדמסיים ואילו דזון לוי
 משמעון בינונית ששעבוד בעל חוב עליה ולא שצק בינונית משל
 ראובן אלא שמעון הלכך רבה לגבות משמעון עידיה גובה דאמר
 ליה אתה לקחת כל השדות ונגנבת מחת ראובן להשתעבד לחובי
 וכל זמן שאמלא משל ראובן אכלך כלום לא אטריח את לוי שהניח
 לי מקום לגבות רבה מלוי גובה כגון אם לא ימלא אצל שמעון משל
 ראובן אלא ויבורית גובה בינונית מלוי דא"ל לקחת את שעבודי בינונית
 שדיני מוטל עליה. ואע"ג דאילו לקחה לוי לבינונית זו מראובן והניח
 אצלו ויבורית לא היה יכול בעל חוב דראובן לחזור על לוי כדתנן
 [ויגין מה:] אין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין ואפי' הן
 ויבורית התם הוא דראובן בעל חובו הוא ואמור רבנן מפני תקון
 העולם כל זמן שיש אצל בעל חובו כדי חובו לא יטרוף לקוחות
 אצל כהן שמעון לא בעל חובו הוא ואף עליו מכה טירפא הוא בל:
 דינא

וְיֵלֶךְ נִהְיָא לְרַבִּי דְמַאי שְׁמֵעוֹן לְמִימַר לִיה מ"ט אֲמֹר רַבָּנִן אֵין נִפְרַעִין מִן
לְדוּקָא רָשָׁאן אֵנָּה בְּהָךְ תִּקְנִתָּא לֹא יִנְחָא לִי כִּדְרַבָּא בִּפְ"ק דִּר"ב (נר 97)
דְּדוּקָא בְּשֹׁטֵר א' אֲבָל בְּשַׁנִּי שְׁטָרוֹת וְלֹקֵחַ שְׁמֵעוֹן וְיִזְבוּרִית בְּאַחֲרוֹנָה וְלִי
וְחִנִּי אֲרַעָא דְלֹא חִוִּיא לְמִיקָס קִמֵּן דּוּדָאִי אִם הִיו כּוֹלֵס צִיד שְׁמֵעוֹן
בְּאַחֲרוֹנָה וְלֹקֵחַ לִוי אֹתָהּ עֵידִית אִינוּ יִכּוֹל לְגַבּוֹת מִלּוּי אֹתָהּ עֵידִית
כּוֹלֵס צִיד שְׁמֵעוֹן הַצִּינוּתִית וְהַיִּזְבוּרִית שְׁלֵקָה לְפָנֵי הַאֲחִינוּהָ שְׁהִיא עֵי
אִם זָקֵן לִי צִינוּתִית וְשָׂבַק צִינוּתִית יִכּוֹל לִזְמַר הִנְחִית לָךְ מִקּוֹס לְגַבּוֹת מִן
רַבָּה מִזֶּה גּוֹבָה אִפִּי' בְּשַׁנִּי שְׁטָרוֹת וְאֵע"פ שְׁלֵקָה לִי מִשְׁמֵעוֹן אֹתָהּ
וְלֹא שָׂבַק צִינוּתִית דְּכוּתָהּ וְלֹא מִנִּי לְמִימַר הִשְׁתָּא טַרְחִי וְנָכִיס אֹתָהּ
לְדִאֲמַרְיָן אֵין נִפְרַעִים מִנְכֻסִים מְשׁוּעָזְדִים בְּמִקּוֹס שֵׁשׁ וְחִנִּי צִיד
מְשׁוּעָזְדִים יִנְהֹא שְׁרִי